

August Sedláček je význačný český historik, známý především jako autor monumentálního patnáctisvazkového díla Hradů, zámků a tvrzí Království českého. Jeho rodiště, dílo i život jsou spjaty s jižními Čechami. Narodil se 28. 8. 1843 v Mladé Vožici, v letech 1875 - 1899 působil na gymnáziu v Táboře, léta penze 1899 - 1926 prožíval v Písku, kde také zemřel a je pochován na Svatotrojickém hřbitově. Význačnou roli v jeho osobním i profesním životě však sehrálo i Častolovicko a Rychnovsko.

Sedláčkův pobyt v Rychnově nad Kněžnou souvisí s povoláním středoškolského profesora. Do našeho okresního města byl přeložen nečekaně na konci září roku 1869 z piaristického gymnázia v Litomyšli, kde zahajoval svoji pedagogickou dráhu (po absolvování pražské filozofické fakulty v roce 1867). Přeložení a jmenování definitivním profesorem souviselo s tím, že v roce 1869 bylo rychnovské piaristické gymnázium rozšířeno z nižšího na vyšší a škola nutně potřebovala odborné učitele. O skutečnosti, že bude působit v Rychnově nad Kněžnou se Sedláček dozvěděl, až když se po prázdninách roku 1869 v druhé polovině září vrátil do Litomyšle. Z Litomyšle cestoval do Rychnova nad Kněžnou najatým povozem přes Choceň. V cíli své cesty se pronajal byt od krupaře Marvana v přízemí domu čp. 497 v dnešní Javornické ulici. Krátce na to se zúčastnil slavnostního otevření vyššího gymnázia. S prostředím prostoupeným historií a pamětihodnostmi se sžil velice rychle. Na gymnáziu vyučoval dějepis, latinu, němčinu a češtinu. Kromě učitelské práce, bádával v zámeckém archivu, archivech okolních míst a měst, navštěvoval hrady, zámky a tvrze nebo podnikal studijní cesty např. do Kladska. Výsledkem rychnovských bádání byla historická monografie města Rychnova nad Kněžnou. Sedláčkův pobyt ve zdejších končinách výrazně ovlivnil i jeho soukromý život. V domě, kde žil, bydlel také soudce ve výslužbě pan František Pelikán. Ze Sedláčka a Pelikána se stali blízcí přátelé. A právě při jedné společenské události se August Sedláček seznámil s Františkem Hlavatým a jeho dcerou Ernestinou, narozenou 13. 7. 1847 v Koldíně.

František Hlavatý byl typickým představitelem české inteligence. Pocházel ze středočeského

August Sedláček a jeho vazby na Častolovicko a Rychnovsko

Napsal uživatel Jiří Václavík
Úterý, 25 Srpen 2015 00:00

Žebráku, jeho příbuznými byly buditelské rodiny Nejedlých a Hněvkovských. Od mládí působil ve službách Šternberků, kde pracoval jako hospodářský správce jejich dvorů (v Čechách i Německu) a služba ho přivedla i na šternberské panství do Častolovic. Nejprve se stal správcem dvora v Týništi nad Orlicí, později působil v Koldíně. V době setkání se Sedláčkem, byl již ve výslužbě a žil u svého syna, rovněž hospodářského správce, na záměcku (dvoře) v Hoděčíně. Po roce 1874, krátce po úmrtí Jaroslava ze Šternberka, byl dvůr v Hoděčíně oddělen od častolovického velkostatku. Tehdy se František Hlavatý přestěhoval z Hoděčína zpět do Koldína, kde jeho syn převzal správu dvora a zde také zemřel.

Mladý August Sedláček se do Ernestiny Hlavaté zamiloval. Rodina proti sňatku nic nenamítala, a tak se 29. dubna 1871 konala ve farním kostele v Ličně svatba. Svědky na svatbě byli profesori rychnovského gymnázia Martínek a Šteflíček, družičkou Ernestinina sestřenice Janeta Schlegelová, pobývající na častolovickém zámku. Mezi novomanželi postupem doby vznikl velice pěkný vztah. Ernestina, vychovávaná původně jen německy, se zdokonalovala v češtině a snažila se vytvářet podmínky pro manželovu vědeckou práci. I nepříjemné věci jsou součástí lidského života. Při studentském plese v roce 1872 se paní Ernestina vážně zranila, v důsledku čehož zůstalo manželství bezdětné.

Odlehlý Rychnov nad Kněžnou začal být pro Sedláčkovy vědecké plány malým - chybělo zde např. železniční spojení se světem, většina důležitých archivů byla umístěna v Praze. Proto August Sedláček podává žádost o přeložení a po jejím kladném vyřízení odchází i s manželkou do Tábora (vyučovat na zdejší gymnázium), kde 17. 7. 1875 skládá slib do rukou táborského okresního hejtmána.

Ernestina Sedláčková i po odchodu udržuje čilou korespondenci s rodinou a společně s manželem často navštěvují bratra a dvůr v Koldíně. Při prázdninových výpravách vznikají pojednání o Potštejně, Častolovicích, Koldíně, Liberku – Rychmberku, Opočně, Skuhrovu, Novém Hradu atd. Roku 1891 umírá Sedláčkoví matka, 1892 bratr František a v roce 1896 otec. Ve 2. polovině 90. let také vážně onemocněla Sedláčková žena Ernestina a 9. května 1899 v Táboře zemřela. Na své přání je pak pohřbena v rodinné hrobce na častolovickém hřbitově, kde odpočívají její rodiče. Úmrtí manželky snáší historik velice těžce. Pomoc mu přináší manželčina přítelkyně - rodačka z Uhřínovic paní Františka Martincová (narozená r. 1851), která u Sedláčků

August Sedláček a jeho vazby na Častolovicko a Rychnovsko

Napsal uživatel Jiří Václavík
Úterý, 25 Srpen 2015 00:00

sloužila již během jejich rychnovského působení. Ještě v průběhu Ernestininy nemoci se roku 1898 stěhuje do Tábora a ujímá se ošetřování nemocné ženy a řízení domácnosti. Po smrti přítelkyně se roku 1899 stěhuje společně se Sedláčkem do Písku, kde vede jeho domácnost až do své smrti 18. 12. 1921. V roce 1899 požádal A. Sedláček o předčasné penzionování, aby se mohl dále věnovat jen odborné činnosti. Jeho žádost byla vyřízena k 31. 7. 1899. Léta penze se rozhodl trávit ve městě svých gymnaziálních studií v Písku. Zde si koupil dům čp. 355 na dnešní Žižkově třídě, kde žil až do konce svého života.

Na sklonku života se seznamuje se svou obdivovatelkou - mladičkou učitelkou Terezií Barcalovou, s kterou se v roce 1922 oženil. Druhou svatbu měl Sedláček v píseckém chrámu. I když do Písku přišel jako penzista, vůbec nepomýšlel na odpočinek, ale i zde pokračoval v intenzivní vědecké práci. Na Rychnovsko a do Častolovic přijíždí August Sedláček už jen sporadicky, zpravidla jen navštívit manželčin hrob. Roku 1923 mu město Rychnov nad Kněžnou uděluje čestné občanství a po listopadu roku 1989 je po něm pojmenována jedna z ulic.

August Sedláček zemřel 15. 1. 1926. Jeho pohřeb, který byl význačnou událostí v životě Písku, se konal 17. 1. 1926. Sedláček byl pohřben na starém Trojickém hřbitově, který je dnes upravený jako pietní park. Zde při jižní straně bývalého hřbitova je udržovaný Sedláčkův hrob. Svoji pozůstalost, která je význačným pramenem pro topografické bádání a regionální dějiny, odkázal A. Sedláček Historickému ústavu. V Historickém ústavu ČAV je tato pozůstalost uložena i dnes. Část Sedláčkovy pozůstalosti, hlavně některé jeho osobní věci, zůstaly nadále v Písku v majetku jeho druhé manželky Terezie. Po její smrti v roce 1974 byly uloženy v píseckém muzeu.